

Voices through Water

Orodje za ustvarjalne in aktivistične metodologije



Sofinancira
Evropska unija

Številka projekta: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtoric(e) in ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali OeAD-GmbH. Ne Evropska unija ne OeAD-GmbH ne odgovarjata za predstavljena mnenja in stališča.



Voices through water © je zaščitena znamka
pri [Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)



Filmski/zvočni dokumentarec: Sporočilo najboljši prijateljici

Artistic, Advocacy, Activist



Aktivnost ponuja udeleženkam priložnost, da ustvarijo kratko sporočilo najboljši prijateljici v slogu dokumentarca o določenem kraju ali situaciji. S tem ko svoje uvide uokvirijo kot osebna sporočila, udeleženke razvijajo pripovedovalski pristop, ki novinarsko poročanje oplemeniti z osebnim odnosom, končni rezultat pa je 2-3 minute dolg video ali avdio prispevek.

Metodo smo uporabili za razmislek o krajih, kamor smo potovale tekom projekta, o občutkih in opažanjih, ter kot vajo, kako jih deliti z drugimi.



Ciljna skupina

Mlade; študenke medijskih študij, ustvarjalke vsebin, novinarke oz. vse, ki jih zanima dokumentaristično pripovedovanje zgodb.

1- 20 udeleženk (vajo je moč izvajati individualno ali v manjših skupinah po 2-3 osebe).



Potreben čas

1,5-2 uri



Okolje

Poljubno okolje - lahko izvajamo na kraju samem ali pa priprava poteka v učilnici pred snemanjem.



Materiali

- Pametni telefoni ali kamere za snemanje videoposnetkov.
- Beležke, pisala in podlaga za pisanje scenarijev.
- Po želji: Osnovne aplikacije za urejanje video posnetkov na pametnih telefonih.

Cilj/namen

- Razvijanje spretnosti opazovanja in pripovedovanja zgodb in dokumentarnih tehnik;
- praktična vadba usklajevanja objektivnega poročanja z osebnim vidikom;
- raziskovanje dokumentarnega filma kot orodja za deljenje opažanj in kot navdih za ukrepanje.

Navodila po korakih

1. korak: Uvod (10 minut)

- Pojasnite koncept: priprave dokumentarnega sporočila za dobro prijateljico.
- Na kratko se pogovorite o usklajevanju dejstvenega poročanja z osebnimi odzivi.

2. korak: Izбира lokacije/teme in priprava scenarija (20 minut)

Udeleženke na hitro določijo kraj, situacijo ali vprašanja, ki jih želijo dokumentirati.

- Pripravijo naj preprost osnutek, ki naj vključuje:
 - Kje so in kaj opazujejo;
 - ključna dejstva o kraju/situaciji;
 - osebne odzive;
 - možne rešitve ali nadaljne korake (če so potrebni).

3. korak: Tehnični nasveti (5 minut)

- Osnovni nasveti za snemanje video/avdioposnetkov s pametnim telefonom:

Telefon držite vodoravno (ležeče), razen če izrecno hočete vertikalne posnetke.

Naravna svetloba je vaš zaveznik – postavite se tako, da bo luč osvetljevala obraz osebe, ki jo snemate, ne pa ozadja.

Osebi, ki jo snemate, se čim bolj približajte – mikrofona na telefonu najbolje lovi na razdalji meter do dva.

Snemajte v najvišji ločljivosti, ki jo ima telefon na razpolago, in poskrbite, da imate na začetku vedno polno baterijo in veliko prostora za shranjevanje. Za daljše posnetke imejte s sabo tudi prenosni polnilec.

- Opozorilo o etičnih vidikih snemanja v javnosti:

Soglasje in transparentnost – vedno se predstavite kot snemalka in ljudem pojasnite, za kakšen projekt gre, ko jih nagovorite. Izogibajte se snemanju ljudi v kočljivih situacijah, tudi če se dogajajo v javnem prostoru.

Občutljivost za različne kulture – Pred snemanjem raziščite krajevne običaje in kulturne norme. Kar je nekje sprejemljivo, lahko kje drugje velja za žaljivo.

4. korak: Snemanje/Filmanje (45 minut)

- Udeleženke se odpravijo na izbrane lokacije (najbolje, da je to v bližini).
- Posnemejo naj dokumentarna sporočila (končna dolžina sporočil naj ne bo več kot 2-3 minute).
- Posnamejo naj tudi morebitne podporne video/zvočne posnetke..

5. korak: Pregled in osnovno urejanje (30 minut)

- Udeleženke naj se vrnejo v izhodiščni prostor/na dogovorjeno lokacijo.
- Skupaj pregledajte posnetke in izberite najprimernejše.
- Preprosto urejanje gradiva (z minimalnimi rezi in razvrščanjem).

6. korak: Deljenje in refleksija (10 minut)

- Oglejte si/poslušajte, dokumentarna sporočila, ki so nastala.
- Kratak pogovor o učinkovitosti in kako bi lahko še uporabile to metodo.



Nasveti za izvajalke

- Izberite lokacijo v bližini z več zanimivimi možnostmi za dokumentiranje.
- Poudarite, da je način pripovedovanja zgodbe bolj pomemben od tehnične dovršenosti.
- Če imate premalo časa, lahko udeleženke delajo v parih, tako da ena snema, druga pa je pripovedovalka.
- Udeleženkam svetujte preprosto strukturo: uvod, tri ključna opažanja, osebni odziv, zaključek.
 - Udeleženke opozorite, da je krajše pogosto boljše – stremijo naj k jasnosti in učinkovitosti.
 - Bodite pozorni pri snemanju oseb, kot so brezdomke, osebe v duševni stiski ali v drugih težavnih okoliščinah.
 - Za vsak primer poskrbite, da boste imeli dovolj prostora za shranjevanje posnetega gradiva. Bodite pozorni na vreme in morebitne nenadne spremembe.



Komentar

Pri krajši različici aktivnosti je poudarek bolj na spontanosti in instinktivnem pripovedovanju zgodb kot pa na zapleteni produkciji. Časovne omejitve udeleženkam pomagajo, da se osredotočijo na bistvene elemente sporočila, namesto da se izgubljajo v perfekcionizmu. Za nastale kratke dokumentarne filme je pogosto značilna zanimiva neposrednost, ki se dobro prilega družbenim medijem in hitri komunikaciji.



Alternativa

Izvedba na spletu:

- Udeleženke naj dokumentirajo neposredno okolico ali prostor, ki ga lahko vidijo z oken.
- Za načrtovanje v manjših skupinah med videokonferenco uporabite ločene sobe.
- Ustvarite posnetke zaslona z nasnetimi glasovi za udeleženke, ki raje ne bi snemale fizičnih prostorov.
- Pred snemanjem delite osnutke scenarijev v deljenih dokumentih.
- Za dokončane izdelke uporabite digitalno mapo v skupni rabi.
- V fazi deljenja za prikaz dokumentarnih filmov uporabite funkcijo deljenja zaslona.
- Za refleksijo poleg ustne razprave ustvarite tudi digitalni obrazec za povratne informacije.



Vir

Na podlagi tehnik hitrega dokumentarizma, ki jo uporabljajo pri usposabljanju za mobilno novinarstvo, je metodo prilagodila Ivona Remundová.